

Aprob,
Acad. Bogdan C. Simionescu
Președintele Comitetului Român de Istoria
și Filosofia Științei și Tehnicii

Acad. Dorel BANABIC
Președintele Diviziei de Istoria Tehnicii

Divizia de Istoria Tehnicii
CRIFST – Academia Română
Raport de bilanț
noiembrie 2023 – octombrie 2024

Până la nivelul lunii octombrie 2023, activitățile desfășurate de către Divizia de Istoria Tehnicii au fost prezentate în raportul anterior.

Evenimente din perioada octombrie – decembrie 2023

20 octombrie 2023

La data de 20 octombrie 2023 Divizia de Istoria Tehnicii a participat la Adunarea Generală CRIFST în care s-a prezentat activitatea pe anul aproape încheiat. Cu această ocazie a avut loc și Sesiunea Plenară de comunicări științifice. Urmare demersurilor făcute de Divizia de Istoria Tehnicii, dl. Narcis Dorin Ion, directorul Muzeului Peleş și autor al unui volum dedicat acad. Dan Berindei, a făcut un expozeu privind *împlinirea a 100 de ani de la nașterea acad. Dan Berindei*, fost Președinte al Comitetului Român de Istoria și Filosofia Științei și Tehnicii. Ulterior, la data de 2 noiembrie, Academia Română a organizat un eveniment dedicat acestei aniversări, la care au luat cuvântul membri marcanți ai Academiei – dl. acad. Ioan Aurel Pop, dl. acad. Bogdan Simionescu, dl. prof. ing. Nicolae Noica, alți membri ai Academiei Române.

24 octombrie 2023

Dl. Nicolae Noica, membru de onoare al Academiei Române, cu o îndelungată activitate ca membru al Diviziei de Istoria Tehnicii, a lansat la Banca Națională a României, așa cum ne-a obișnuit, un nou volum dedicat clădirilor emblematică din Capitală - *Istoria clădirii Operei Române din București*.¹ Evenimentul s-a bucurat de o foarte bogată audiență. Cu această ocazie invitații au primit câte un exemplar al volumului lansat.

28 octombrie 2023

Asociația Pro Radio Antic de la Arad, a cărui președinte este dl. **Francisc Visky** (membru DIT), împreună cu Fundația Rezultate Remarcabile Românești, a organizat la Muzeul Recordurilor Românești o expoziție aniversară² cu ocazia împlinirii a 95 de ani de la înființarea Societății de Radio (Radio România) și a 90 de ani de la fabricarea primelor aparate de radio în România.

¹ <https://bnro.ro/Discurs-la-lansarea-volumului-%E2%80%9EIstoria-cladirii-Operei-Romane-din-Bucure% C8%99ti%E2%80%9D-26973-Mobile.aspx>

² <http://museumofromanianrecords.com/expozitie-aniversara/>

Cu această ocazie, în vitrinele expoziției au putut fi observate cunoscutele volume *Electronica românească, o istorie trăită*, ale autoarei Nona Millea, cele două volume din *File din istoria radiotehnicii și electronicii românești* (autor Andrei Ciontu), precum și exemplare din revista *NOEMA* în care au fost găzduite articole scrise pe această temă.

Ulterior prezentărilor, organizatorii au înmănat diplome celor care au sprijinit, prin activitatea lor deosebită, acest important domeniu al radioului. Pentru activitatea desfășurată în acest domeniu au primit diplomă, printre alții, dl. **Aurel Tudorache**, director al Muzeului Universității Politehnica din București și dl. **Ioniță Dăescu** autor al volumului *Frații Konteschweller, pionieri ai radiofoniei mondiale*³ apărut în 2022. Evenimentul s-a încheiat cu o vizită extraordinară în sălile muzeului.

7 decembrie 2023

Academia Română a organizat Sesiunea de decernare a Premiilor Academiei Române pe anul 2021⁴. Cu această ocazie, au fost acordate și șase diplome „Meritul Academic“, respectiv șapte diplome „Distincția Culturală“. Ne face plăcere să menționăm că **dl. Alexandru-Dan Bartoc**, **președintele Fundației Culturale „Bartoc“** și membru al Diviziei de Istoria Tehnicii, a primit una dintre cele 7 diplome **”Distincția Culturală”** pentru întreaga sa activitate desfășurată pe parcursul a peste 50 de ani de promovare în plan național și internațional a valorilor românești.

Sesiunile din Planul de activități pe anul 2024

Anul 2024 a adus, pentru Divizia de Istoria Tehnicii, o veste deosebit de tristă. Pe 14 februarie 2024 ne-a părăsit unul dintre membrii vechi ai Diviziei de Istoria Tehnicii – prof. dr. fiz. Octavian Baltag.^{5,6} Un om de o modestie exemplară, recunoscut specialist, el a reușit să își încununeze finalul de carieră prin publicarea în perioada 2023-2024 a primelor 5 volume ale lucrării *Istoria televiziunii analecte. 1843-1933. De la telegrafia imaginii la Televiziunea Mecanică și Televiziunea Electronică. Brevete de Invenție și Lucrări Științifice. Inventatori și Invențiile lor*. Din păcate, firul vieții s-a întrerupt când reușise să publice istoria de până la anul 1922, cele 5 volume conținând nu mai puțin de 2758 de pagini.

La 10 ianuarie a fost publicat pe pagina CRIFST Programul activităților pe anul 2024. În conformitate cu acesta s-a desfășurat și activitatea Diviziei de Istoria Tehnicii. Comparativ cu anii anteriori, programul a fost deosebit de încărcat. Planul de activitate a cuprins **7 sesiuni de comunicări** organizate în Sala de Consiliu, Aula Academiei sau Amfiteatrul Bibliotecii Academiei Române. S-a continuat inițiativa de a coopera cu muzeele tehnice și colecționarii și au fost atabilite contacte cu structuri ce au istoria ca obiect de studiu universitar și postuniversitar. Au fost implicați membri din conducerea Academiei Române în prezidarea unora dintre sesiuni.

14 martie 2024

Testarea automată – realizări românești

Evenimentul s-a desfășurat în Sala de Consiliu a Academiei Române și a adunat o serie de foști ingineri de la *Atelierul de Proiectare Prototipuri pentru Autoutilare (APPA) din cadrul IIRUC București*, la care s-a alăturat fostul Director al Institutului de Cercetare și Proiectare pentru

³ <https://www.rador.ro/2024/05/23/mihai-konteschweller-pionier-al-radiofoniei-si-telemecanicii/>

⁴ https://acad.ro/institutia/comunicate/2023/71_83_PremiileAR.html

⁵ https://www.phys.uaic.ro/wp-content/uploads/2022/03/CV-BALTAG-OCTAVIAN_lista-lucrari.pdf

⁶ <https://www.ziaruldeiasi.ro/stiri/s-a-stins-din-viata-un-cunoscut-profesor-si-cercetator-de-la-umf-iasi--375008.html>

Automatizări IPA – Cluj, reprezentanți ai Universității Politehnica din Timișoara și pasionați de istoria dezvoltării electronicii și informaticii românești.

Au fost prezentate principalele tipuri de echipamente proiectate în cadrul APPA-IIRUC. Dl. **Ioan Stoian**, fost director IPA-Cluj, a anunțat că urmează să fie lansată cât de curând un volum de istorie a acestei instituții: *IPA Cluj 1976-2021. Acta Automatica. Testarea automată, automatizări, Informatică aplicată, Sisteme SCDADA – Editura Risoprint*.⁷

Printre rememorările evidențiate în cadrul acestui eveniment s-a numărat și seria de volume cuprinzând *Lucrările Simpozionului de tehnologii și echipamente de testare automată* (ediții începând cu 1982).

Ne-am bucurat de faptul că această sesiune a fost prezidată de dl. prof. univ. dr. ing. Florin Teodor Tănăsescu, membru de onoare al Academiei Române și membru al Diviziei de Istoria Tehnicii, specialist care a făcut parte din colectivul ce coordona aceste sesiuni încă de la începuturile ei.

De asemenea, domnul **dr. ing. Octavian Buiu**, *Director științific al Institutului Național de Microtehnologie* (IMT) din subordinea Academiei Române, a făcut câteva considerații asupra unor preocupări mai vechi, dar mai ales asupra unor preocupări de actualitate ale Institutului privind tranziția industrială 4.0/5.0.

11 aprilie 2024

Tehnica în antichitate. Tehnica tradițională

Cu această sesiune am încercat să deschidem o altă perspectivă în fascinantul domeniu al istoriei tehnicii – tehnica în antichitate. În acest sens am solicitat sprijinul unor instituții de la care nu am avut ocazia să primim colaborări până în acest an:

- Institutul de Arheologie "Vasile Pârvan" al Academiei Române – **prof. dr. Cristian Schuster** și **dr. Alexandru Morintz**;
- Departamentul de Istorie Antică, Arheologie și Istoria Artei din cadrul Facultății de Istorie a Universității din București – **prof. dr. Ioan Carol Oprea**.

Conferențiarilor au prezentat subiecte de cercetare actuală din domeniul transporturilor fluviale și maritime și din domeniul podurilor, unele dintre ele fiind rezultatul unor recente cercetări realizate în colaborare internațională.

De asemenea, **prof. as. dr. ing. Victor Popa**, membru al Academiei de Științe Tehnice din România a prezentat o bogată monografie privind podurile, rezultat al activității sale de pe parcursul îndelungatei cariere.

Cu referire la aspectul tradiționalității, dl. **prof. univ. dr. ing. Andrei Vasilescu**, membru DIT, a făcut câteva considerații legate de marcarea a **90 de ani de la nașterea prof. DHC dr. ing. Nicolae Leonăchescu**, membru al Diviziei de Istoria Tehnicii, constant promotor al tradițiilor populare locale și al realizărilor tehnice românești.

Modul de desfășurare a creat speranța că vor fi repetate astfel de tematici abordate în cooperare cu instituții cu certe preocupări în domeniul istoriei tehnicii încă din vremurile cele mai îndepărtate.

16 mai 2024

Patrimoniul tehnic românesc - Muzee și colecții particulare.

Ca o prelungire a sesiunii organizate anul anterior (2023), când am implicat mai multe muzee cu profil tehnic, din Capitală, în acest an am încercat să cooptăm la activitățile Diviziei de Istoria Tehnicii o serie de colecționari, mai mici sau mai mari, mai consacrați sau mai puțin consacrați, unii dintre aceștia participând din provincie prin conexiune video.

⁷ <http://risoprint.ro/detaliicarte.php?id=2474>

Desfășurată în spațiul generos asigurat de Amfiteatrul ”Ion Heliade Rădulescu” al Bibliotecii Academiei Române, sesiunea s-a bucurat de participarea a 6 colecționari pasionați.

Ne-am bucurat de participarea unui mare colecționar bucureștean – **Muzeul Recordurilor Românești**, muzeu pe care l-am vizitat anterior, rămânând impresionați de multitudinea și diversitatea obiectelor ce și-au găsit locul în vitrinele acestuia. Ulterior, la invitația expresă adresată conducerii Academiei Române, câțiva membri ai conducerii au fost oaspeții speciali ai acestui muzeu.

De asemenea, **dl. ing. Romeo Froicu** a binevoit să aducă pe holul amfiteatrului un mare număr de obiecte din colecția personală, realizând astfel o **mini-expoziție de echipamente de calcul** pe durata evenimentului. Expoziția a stârnit interesul domnului prof. ing. Nicolae Noica, director al Bibliotecii Academiei, existând perspectiva reluării expunerii într-un spațiu mai amplu, pe o perioadă mai lungă, având ca public țintă elevii și studenții români.

La eveniment au participat, în premieră, și colecționari din Ploiești, Oradea, Reșița și Arad:

- **Muzeul Industriei în Spațiul Românesc – Ploiești**, Asociația Culturală Educativă pentru Protejarea și Promovarea Patrimoniului Tehnic, Științific și Istoric ”Suntem România!”, președinte dl. Alexandru Stoian;
- **Colecția de aparatură în producția de film „Peste un secol de audio-vizual la Oradea”**, dr. ing. Dinicu Braghină;
- **Mociur Industrial Collection și Muzeul Cineastului Amator - Reșița**, fondator Andrei Bălbăraș;
- **Retro IT Museum (Muzeul de istoria calculatoarelor) – Arad**, fondator ec. Florin Mărcuș.

Prezentările au dovedit un real interes în întregimea lor, manifestându-se interesul de continuare a preocupărilor de promovare la nivel național a realizărilor românești în domeniul tehnic-industrial.

Experiența dovedită de ing. Aurel Tudorache, directorul Muzeului Universității Politehnica din București, în calitate de ”crainic” al sesiunii, și-a spus cuvântul în reușita acestui amplu eveniment.

12 iunie 2024

100 de ani de la Primul Congres Național de Chimie. Fondarea Institutului național de chimie.

Una dintre cele mai bine realizate sesiuni a Diviziei de Istoria Tehnicii, aceasta a beneficiat de sprijinul domnului **acad. Marius Andruh, prim-vicepreședinte al Academiei Române**, care a prezidat întreaga sesiune, precum și de promovarea făcută de Biroul de presă al Academiei Române. Beneficiind de spațiul pus la dispoziție de Amfiteatrul ”Ion Heliade Rădulescu” al Bibliotecii Academiei Române, am avut posibilitatea de a organiza, inclusiv cu sprijinul Bibliotecii Academiei Române, o mini-expoziție tematică cu literatură din domeniul chimiei – volume publicate la finalul sec. XIX și începutul sec. XX. O mare parte dintre acestea au fost puse la dispoziție din colecții personale ale membrilor DIT. De asemenea, am beneficiat de sprijinul **Agenciei de Presă Agerpres**, care ne-a pus la dispoziție o serie de fotografii reprezentând câteva dintre marile platforme industriale ale chimiei românești. Evenimentul a fost promovat în fluxul de știri al Agenției de Presă Agerpres^{8,9,10}. Organizarea și introducerea conferențiarilor a fost făcută în mod profesionist de **dl. prof. univ. dr. ing. Dănuț-Ionel Văireanu**, de la Facultatea de Inginerie Chimică și Biotehnologii (Departamentul de Chimie Anorganică, Chimie Fizică și Electrochimie) din cadrul Universității Politehnica din București, membru al Diviziei de Istoria Tehnicii.

⁸ <https://www.agerpres.ro/educatie-stiinta/2024/06/12/academicianul-marius-andruh-sarbatorim-100-de-ani-de-cand-chimia-romaneasca-a-iesit-din-granitele-tarii--1311804>

⁹

https://foto.agerpres.ro/?is_search=1&searchtxt=+%26%203039%3B100+de+ani+de+la+Primul+Congres+National+de+Chimie%26%203039%3B

¹⁰ https://foto.agerpres.ro/?is_search=1&id_foto=17382034

Prezentările au fost făcute cu profesionalism de prof. univ. dr. ing. Dănuț-Ionel Văireanu, prof. univ. dr. ing. Anca Cojocaru, ș.l. dr. ing. Ioana-Alina Ciobotaru și prof. univ. dr. ing. Dobre Tănase din cadrul Universității Politehnica București, respectiv conf. dr. Gabriela-Iulia David de la Facultatea de Chimie a Universității București.

În finalul sesiunii, în afara programului anunțat, ing. Dănuț Șerban, vicepreședintele Diviziei de Istoria Tehnicii, a făcut o intervenție tot pe un subiect legat de chimie / fizică: în acest an s-au împlinit 100 de ani de când fiziciana **Ștefania Mărăcineanu** și-a susținut teza de doctorat la Paris, într-o comisie condusă de Marie Curie.

18-19 iunie 2024

Sesiunea omagială „Acad. Ioan Anton, 100 de ani de la naștere“ Momente din Istoria hidraulicii în România

Eveniment a cărui organizare s-a pornit într-o formulă comasată, a fost ulterior separat astfel încât să permită implicarea Secției de Științe Tehnice a Academiei Române și a Filialei din Timișoara a Academiei Române, și organizarea în Aula Academiei Române.

În data de 18 iunie s-a desfășurat principalul moment al evenimentului, în Aula Academiei Române, organizat sub coordonarea domnului **acad. Dorel Banabic, Președintele Secției de Științe Tehnice a Academiei**, la care au avut alocuțiuni foști colaboratori ai acad. Ioan Anton, din cadrul Filialei din Timișoara a Academiei Române¹¹, sau specialiști formați de acesta: acad. Dan Dubină, președintele Filialei Timișoara a Academiei Române; conf. Florin Drăgan, Rector al Universității Politehnica Timișoara; acad. Ladislau Vékás, director al Centrului de Cercetări Tehnice Fundamentale și Avansate din Timișoara al Academiei Române și dr. ing. Sebastian Munteanu de la aceeași instituție; prof. Romeo RESIGA, Director al Centrului de Cercetări în Ingineria Sistemelor cu Fluide Complexe.

În încheiere a luat cuvântul dl. **prof. Anton Anton**, fiul acad. Ioan Anton. Evenimentul a fost inclus în fluxul de știri Agerpres.¹²

În ziua următoare, în Sala de Consiliu, au fost invitați câțiva specialiști din domeniul hidraulicii care să prezinte aspecte din evoluția acestui domeniu. **Prof. univ. dr. ing. Carmen-Anca Safta** de la **Departamentul de Hidraulică, Mașini Hidraulice și Ingineria Mediului** al Facultății de Energetică a transmis un mesaj video cu informații extensiv documentate despre modul în care a apărut și evoluat cercetarea și învățământul în cadrul Universității Politehnica din București. Modul de organizare a avut în vedere să se asigure și participarea zonelor de producție și cercetare. Astfel, au fost invitați reprezentanți din partea Societății **Hesper S.A.**, una dintre vechile întreprinderi bucureștene (**Uzina E. Wolff S.A.R., Steaua Roșie**), precum și din partea conducerii **Institutului de Cercetări pentru Hidraulică și Pneumatică INOE2000-IHP**.

24 octombrie 2024

Ștefan Odobleja și cibernetica. 85 de ani de la publicarea lucrării Psihologia Consonantistă

Discutăm despre o sesiune care a fost reprogramată din motive obiective.

Luând în considerație faptul că cercetarea actuală se orientează puternic către un domeniu de mare actualitate – inteligența artificială, și că se împlinesc 85 de ani de când Ștefan Odobleja, membru post-mortem al Academiei Române, a publicat ampla sa lucrare Psihologia Consonantisă, în care sunt evidențiate pentru prima dată, într-un mod sistematic, principiile de bază ale concepției ciberneticii, s-a dorit a fi readuse în atenția publicului contribuțiile pionierului român. Drept urmare

¹¹ https://www.upt.ro/Informatii-utile_academicianul-ioan-anton-omagiat-la-100-de-ani-de-la-nastere_1139_ro.html

¹² <https://www.agerpres.ro/cultura/2024/07/18/academia-romana-organizeaza-joi-sesiunea-omagiala-acad-ioan-anton-100-de-ani-de-la-nastere--1329115>

am apelat la sprijinul d-lui acad. Ioan Dumitrache pentru a îndruma lucrările sesiunii, la sprijinul domnului prof. dr. ing. Gheorghe Ștefan, autorul unei prezentări aprofundate a concepției li Ștefan Odobleja despre cibernetică, așa cum rezultă din lucrarea acestuia, în timp ce Ștefan Odobleja jr. poate face o prezentare a părintelui său.

Până la momentul la care este convocată Adunarea de Dare de Seamă a CRIFST, urmează a mai fi organizată de către Divizia de Istoria Tehnicii încă o sesiune în care vor fi susținute câteva lucrări de către membrii DIT și în care se va face o analiză internă a activității generale, urmând a se face și recomandări privind activitatea generală pe anul 2025, până la Adunarea de alegeri din 2026.

Activități ale membrilor DIT desfășurate în coordonare proprie

După cum ne-am obișnuit, membrii Diviziei de Istoria Tehnicii se implică, fiecare în parte, și în alte activități de promovare culturală. Astfel:

Dl. Francisc Visky, membru DIT, a făcut o prezentare a istoricului radioamatorismului pe meleagurile arădene¹³ în cadrul Adunării Generale a C.S. Radioclub Admira din Arad¹⁴, ocazie cu carea fost organizată și **Expoziția aniversară "95 de ani de la înființarea Asociațiunii radioamatorilor din Arad"** (24 februarie 2024). În același context, în perioada 17-18 mai, Pecica a găzduit **A XX-a ediție a Întâlnirii Transfrontaliere a Radioamatorilor – Pecica**, o altă ocazie de rememorare istorică. Pentru a păstra scrise aceste evenimente, a fost editat un **Catalog al evenimentului – "95 de ani de radioamatorism arădean"**.¹⁵ Totodată, pentru a celebra istoria și tehnologia radioamatorismului, în zilele de 2 și 3 mai a.c., Parcul Europa¹⁶ de pe faleză Mureșului a găzduit o expoziție impresionantă a echipamentelor de radiocomunicații, ce a oferit publicului oportunitatea de a interacționa cu tehnologiile moderne și tradiționale din domeniu. Evenimentul a fost promovat de posturi de radio și televiziune, precum TV Arad sau Radio România Actualități.

Dl. ec. Caius Lăzărescu, membru al diviziei noastre, a inițiat organizarea la Timișoara și Arad a unei noi ediții a **expoziției "Evoluția mijloacelor de transport și transmitere a mesajelor"**. O primă astfel de expoziție, care a beneficiat de un puternic ecou, a avut loc în urmă cu 5 ani.^{17,18,19,20} Expoziția din acest an va beneficia de sprijinul Filialei Timișoara a Academiei Române, a Universității "Vasile Goldiș" din Arad și a organelor locale din Timișoara (care asigură spațiul de expunere).

Dl. G-ral Dorin-Dumitru Prunariu, singurul cosmonaut român, membru de onoare al Academiei Române și membru al Diviziei de Istoria Tehnicii, a participat la diverse evenimente de promovare. Printre evenimentele tradiționale se numără și **AstroFest ediția 2024**²¹, care a avut loc

¹³ https://www.youtube.com/watch?v=z9GU_MYJk4E

¹⁴ <https://www.radioamator.ro/info.php?id=1258>

¹⁵ <https://www.crifst.ro/wp-content/uploads/2024/06/Revista-Radioclub-ADMIRA-2024oc.pdf>

¹⁶ <https://www.youtube.com/watch?v=zMDx8Ibp4XQ>

¹⁷ <https://adevarul.ro/stiri-locale/timisoara/foto-impresionanta-colectie-a-unui-om-care-a-1980065.html>

¹⁸ <https://www.pressalert.ro/2019/11/doctor-posta-ce-reusit-sa-faca-un-timisoarean-din-pasiunea-sa-pentru-istoria-serviciilor-de-posta-si-de-telecomunicatii/>

¹⁹ <https://www.opiniatimisoarei.ro/diligente-calareti-trenuri-avioane-zeppelin-telegraf-porumbei-calatori-povestile-postei-si-evolutia-ei-de-a-lungul-anilor-intr-o-expozitie-fascinanta-in-bastionul-theresia-din-timisoara-foto/30/10/2019>

²⁰ <https://realitateadetimis.net/istoria-postei-intr-o-expozitie-de-exceptie-in-bastionul-theresia-de-la-timisoara-foto/>

²¹ https://www.primarie6.ro/primarie_sector6/astrofest-2024-are-loc-parcul-crangasi-intre-17-si-18-mai-programul-complet

în 17 și 18 mai în Parcul Crângași, sau *Astro Show 2024*²² la Craiova în 9 august. De asemenea, a participat la evenimente muzeale dedicate Cosmosului, precum cel din cadrul noului muzeu deschis în Platforma Pipera – *MINA "Museum of Immersive New Art"*, la *Planetariul "Cosmonaut Dumitru Prunariu" din Brașov* sau la *"Zilele Mediașului 2024"*²³, cu ocazia împlinirii a *30 de ani de când, cu sprijinul său, a fost înființat Muzeul "Herman Oberth"*. Acestea sunt doar câteva dintre evenimentele promovate de dl. G-ral Dorin-Dumitru Prunariu, în condițiile în care activitatea la nivel național, pe domeniul aerospațial, este tot mai puțin sprijinită.

Dl. dr. ing. Mircea Ignat, membru al Diviziei de Istoria Tehnicii, a organizat *a XI-a Ediție a Sesiunii Centrului "Alexandru Proca"* pentru Inițierea în Cercetarea Științifică a Tinerilor (CICST) din cadrul INCDIE ICPE-CA București, Centru al cărui coordonator este, ediție la care a antrenat mai mulți elevi de gimnaziu și liceu, cu prezentări științifice deosebite. Elevi ai acestui Centru au obținut permanent distincții în cadrul evenimentelor internaționale dedicate cercetării în rândul tinerilor.

De asemenea, alături de Asociația "Memorie și Speranță" a doamnei prof. Olimpia Coroamă, a organizat în data de 23 aprilie a.c., în Amfiteatrul "Ion Heliade Rădulescu" a Bibliotecii Academiei Române, sesiunea *"De la memorie la speranță"*. La eveniment au participat și alți membri DIT: dl. Nicolae Noica, Directorul general al Bibliotecii Academiei, dl. prof. univ. dr ing. Florin Teodor Tănăsescu.

Așa cum ne-a obișnuit, **Dl. ing. Dan Antoniu**, membru DIT, a scos de sub tipar în acest an un nou titlu de carte: *„Un grup de aviație eroic. Grupul 7 Vânătoare „Comandor Alexandru Popișteanu (1940-1945)“*. Lansarea volumului²⁴ s-a făcut în cadrul Muzeului Național de Istorie a României (MNIR) în 28 martie a.c. În cadrul evenimentului au luat cuvântul: Comandor aviator dr. Aurel Pentelescu, General aviator Victor Strîmbeanu, președintele asociației „Liga Aeriană Română” și General aviator Iosif Rus, președintele de onoare al Asociației Române pentru Propaganda și Istoria Aeronauticii (A.R.P.I.A.).

Totodată, la 13 decembrie 2023, la sediul Bazei 91 Logistică a Forțelor Aeriene „General aviator Andrei Popovici”, s-a defășurat comemorarea celor 110 ani de Aeronautică Militară și a 140 ani dela nașterea părintelui spiritual al Bazei 91, ocazie cu care a fost lansată lucrarea *„Viață și destin. General aviator Andrei Popovici”*, autori Dan Antoniu și Horia Stoica.

Dl. dr. ing. George Croitoru, membru DIT, a avut o intensă activitate publicistică în revista *Studii și comunicări/DIS*. În perioada 2023-2024 a publicat un număr de 3 articole precum și o recenzie:

- *100 de ani de la nașterea profesorului Dan Ghiocel, personalitate tehnică și științifică majoră în domeniul ingineriei civile,*
- *Silozurile de cereale proiectate și construite de inginerul Anghel Saligny la Brăila și Galați (1884-1889),*
- *140 de ani dela nașterea inginerului Dumitru Marcu, specialist cu o activitate remarcabilă în domeniul construcțiilor,*
- (recenzie la) *Gabriel-Felician Croitoru: O istorie a construcțiilor navale la Giurgiu, Editura Muzeului Național al Marinei Române, Constanța, 2023, 400 pagini, 62 planșe și foto alb-negru.*

De asemenea, a susținut prezentări la sesiunile organizate de **Comisia de Istorie a Orașelor din România a Academiei Române** și la sesiunea organizată de Universitatea Dunărea de Jos din Galați:

²² <https://www.promenadacraiova.ro/evenimente/astroshow>

²³ <https://novatv.ro/2024/05/eveniment-dedicat-savantului-hermann-oberth-cosmonautul-dumitru-prunariu-a-fost-invitat-special/>

²⁴ <https://www.mnir.ro/lansarea-volumului-un-grup-de-aviatie-eroic-grupul-7-vanatoare-comandor-alexandru-popisteanu-1940-1945-autor-dan-antoniu/>

- 90 de ani de la construcția Palatului Telefoanelor, important reper urbanistic al imaginii Bucureștiului interbelic,
- Construcții reprezentative din perioada de început a modernizării edilitare a orașului Giurgiu
- Podul Regele Carol I de la Cernavodă

D-na dr. arh. Sidonia Teodorescu, secretar DIT și membru în echipa proiectului *Un secol de arhitectură românească*, a participat la Congresul European de Horticultură (**V European Horticultural Congress – EHC2024**), desfășurat la Palatul Parlamentului între 12-16 mai 2024, cu comunicarea *The relationship between Petre Antonescu's work and the surrounding green spaces*, în curs de apariție în revista *Acta Horticulturae*.

De asemenea, a prefăcut albumul *Clădiri & studii: case, biserici, monumente, palate, încercări de arhitectură românească și clasică*, autor Petre A. Antonescu, album reeditat de Editura Vreamea în anul 2024.

Alte articole:

- *Grigore P. Cerkez (1850-1927), personalitate marcantă a arhitecturii românești*, în *Monumentul XXIV - volum al simpozionului Monumentul – tradiție și viitor*, ediția a XXIV-a, Iași, Edit. Doxologia, 2023^{25,26}.
- *Arhitectul Petre Antonescu (1873-1965)*, autori Sidonia Teodorescu și Mircea Tănase, în *Buzăul, oraș deschis tradițiilor, cercetării istorice și salvării patrimoniului. In Honorem Profesor Universitar Dr. Ion I. Solcanu. Salvarea patrimoniului – salvarea identității*, Buzău, Editura Alpha MDN, 2023, pp. 496-528.

La Simpozionul "Nicolae Donici și astronomia pe meleaguri moldovene"²⁷, organizat de Academia Română în coperare cu Academia Republicii Moldova (11 septembrie 2024), Țene Elena, **Manea Ancuța** și **Georgescu Florinela** au pregătit prezentarea "Nicolae Donici - contribuții în meteorologie". De asemenea, au fost întocmite și alte prezentări de specialitate la sesiuni organizate de Administrația Națională de Meteorologie sau la conferințe internaționale (PESD 2024).

Prin poziția pe care o ocupă, de Președinte de onoare al Asociației Generale a Inginerilor din România (AGIR), dl. **prof. dr. ing. Mihai Mihăiță**, membru al Diviziei de Istoria Tehnicii, are oportunitatea de a sprijini intens activitatea de promovare a istoriei tehnicii prin activitățile desfășurate sub conducerea sa: publicarea unor volume de istoria tehnicii la Editura AGIR, acordarea de Premii și Diplome AGIR cu ocazia Zilei Inginerului Român.

În mod similar, putem evidenția activitatea de promovare intensă în domeniul de interes, desfășurată de dl. ing.chim./ist. **Aurel Tudorache**, directorul Muzeului Politehnicii din București, și de dl. ing. **Alexandru Bartoc**, Președintele Fundației Culturale Bartoc.

Participare la activitatea în plan internațional

Faptul că am reușit să cooptăm o doamnă cercetător implicată în activități specifice de istoria științei și tehnicii, constituie un avantaj ce ar merita extins. Doamna **Daniela Dandea** a fost implicată în activitatea desfășurată la nivelul CHSTM Postgraduates (**Centre for the History of Science, Technology and Medicine**), centru care aparține de Universitatea din Manchester. În paralel a avut și ocazia de a prezenta lucrarea "*Invisible narrative tweakers? On the hidden role of Austrian and Romanian academic institutions in shaping artificial radioactivity histories*" – un

²⁵ <https://www.agerpres.ro/cultura/2023/10/03/iasi-simpozionul-international-monumentul-traditie-si-viitor-la-a-xxv-a-editie--1179401>

²⁶ <https://doxologia.ro/inceput-xxv-editie-simpozionului-monumentul-traditie-viitor>

²⁷ <https://www.youtube.com/watch?v=fdXsOcGIZzU>

studiu comparativ bazat pe figurile istorice ale austriacului Carl Auer von Welsbach și a româncei Ștefania Mărăcineanu - în cadrul conferinței British Society for the History of Science postgraduate conference (19-20 aprilie 2024) și, ulterior, în cadrul conferinței European Society for the History of Science (4-7 septembrie 2024).

De asemenea, renumele de care se bucură dl. *G-ral Dorin-Dumitru Prunariu* poate fi pus în evidență și prin ecoul din media la evenimente internaționale precum *Asteroid Day* (iunie 2024).²⁸

Participare la viața CRIFST

1. Arhiva CRIFST

În perioada supusă analizei, dl. col.(rez) Diaconu Alexe a participat la activitatea de arhivare a documentelor CRIFST adunate de-a lungul timpului.

2. Pagina web CRIFST

În ultima perioadă se constată că a fost rezolvată problema administrării unitare a paginii web a CRIFST și actualizării ei în mod operativ. Divizia de Istoria Tehnicii a încercat să folosească eficient această oportunitate și a transmis operativ anunțurile privind organizarea de evenimente. În perioada următoare vom încerca să creștem contribuția DIT la creșterea vizibilității CRIFST în activitatea de promovare, atât prin prezentarea structurii (DIT) cât și prin recuperarea informațiilor utile din perioada anterioară.

Comparativ cu perioadele anterioare, în acest an au fost desfășurate un număr semnificativ crescut de evenimente, majoritatea apreciate pozitiv de participanți. Prin activitatea desfășurată în colateral de membrii DIT, putem aprecia că rezultatele se situează la un nivel ridicat. Va fi necesar însă a se găsi proceduri de creștere a vizibilității evenimentelor organizate în cadrul DIT-CRIFST, având în vedere că nici măcar la nivelul unor structuri ale Academiei Române o astfel de activitate nu este cunoscută sau înțeleasă în mod corect.

Întocmit:
Col.(ret) ing. Dănuț Puiu Șerban
Vicepreședinte DIT-CRIFST

²⁸ <https://asteroidday.org/news-updates/asteroid-day-2024-press-release/>